

en debat om, hvordan vi i endnu højere grad kan få mere ud af de midler, som vi yder.

For så vidt angår miljøindsatsen, er vi enige i fra Kristeligt Folkepartis side, at vi skal prioritere indsatsen i Østersøregionen også på det ikkemiljørelaterede område, men det skal ikke helt og aldeles være en indsats bare i Østersøregionen, det kan også godt gå videre.

Når det gælder Freds- og Stabilitetsrammen, vil jeg godt sige, at den væsentlige del går, som det også fremgik af udenrigsministerens tale i dag, til afhjælpning af konflikter og katastrofer gennem modtagelse af flygtninge her i landet. De såkaldte præasyludgifter indregnes jo i rammen i dag. Det har vi støttet tidligere, det gør vi for så vidt også i dag.

Men jeg vil også godt på baggrund af den debat, der har været om, hvad der skal fyldes i rammen fremover, sige, at fra Kristeligt Folkepartis side synes vi, det er vigtigt, at den planlagte vækst, der økonomisk set skal være af rammen, betyder et forstærket internationalt engagement fra dansk side, og ikke at vi bare flytter rundt på nogle af kontiene på finansloven, så det reelt ikke betyder en synderlig forstærket indsats.

Når det gælder Freds- og Stabilitetsrammen og specielt det, der står i redegørelsen om nye initiativer til forebyggelse og bilæggelse af konflikter m.v., er vi fra Kristeligt Folkepartis side enig i, at en civil dansk indsats skal styrkes. Balkan nævnes eksplicit, men der kunne også nævnes flere andre steder, som vi synes er relevante i Central- og Østeuropa.

Her synes jeg, at det er vigtigt at pege på indsatsen i forhold til at styrke retsindsatsen i de lande, styrke forvaltningssystemerne og også styrke indsatsen generelt i forhold til det civile samfund, og netop på det punkt synes jeg, at det er vigtigt også at satse på de NGO'ere, der måtte være i disse lande, men også at inddrage de danske NGO'er i et sådant samarbejde for på den måde at sikre – ligesom vi har det på ulandsbistandsområdet – en aktiv deltagelse af de danske NGO'er. Jeg tror, at det ville være en fordel også for at sikre en folkelig opbakning til Miljø-, Freds- og Stabilitetsrammen som sådan.

Vi er så fra Kristeligt Folkepartis side også optaget af de aspekter, som hr. Per Stig Møller var inde på tidligere om menneskerettigheder og mindretalsbeskyttelse. Det er også vigtige aspekter at have med i forhold til at styrke den civile indsats, selv om de helt basale ting selvfølgelig også er vigtige. Jeg tænker her på, at

fattigdommen jo er noget af det vigtigste at få bekæmpet også i forhold til at styrke menneskerettigheder og mindretalsbeskyttelse. Men netop i den sammenhæng kan man sige, at vi nærmer os en tilnærmelse af ulandsmidlerne og så de midler, som tilfalder Freds- og Stabilitetsrammen.

Med disse synspunkter vil jeg sige, at vi fra Kristeligt Folkepartis side er tilfreds med den redegørelse, der er givet, men også herved sige, at vi synes, at det til stadighed er vigtigt, at Folketinget bliver orienteret, som også ministeren har givet tilsagn om, men også, at vi fra Folketingets side får fulgt op på, hvordan vi nu får anvendt midlerne som sådan både i relation til de politiske målsætninger og også i relation til, at vi får mest muligt ud af det økonomisk, det vil sige, at der ikke udøves dobbeltarbejde, som der har været nogen debat om. Men det synes jeg vi skal komme tilbage til med en fremtidig forespørgselsdebat, som vi vil se frem til fra Kristeligt Folkepartis side.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg er i den lykkelige situation, at jeg kan sige tak til samtlige ordførere. Alle ordførere har hilst redegørelsen velkommen, og alle ordførere har givet den gode ord med på vejen. Jeg synes, den har fået en ualmindelig god modtagelse, og det vil jeg gerne på regeringens vegne sige tak for.

Hr. Claus Larsen-Jensen kom ind på anvendelsesområdet og havde her et katalog af synspunkter, som jeg synes ligger meget på linje med, hvad regeringen selv har af ideer på dette område. Vi vil med interesse studere det katalog, som var indeholdt i hr. Claus Larsen-Jensens tale.

Som noget nyt foreslog hr. Claus Larsen-Jensen, at vi også skulle kunne afholde midler til oplysningsformål. Det synes jeg er en rigtig tanke. Det er afgørende, at vi til stadighed fører en diskussion med befolkningen og sikrer et folkeligt engagement. Hvordan det så nærmere skal gøres, må vi jo nøje vurdere, gennemtænke og gennemdrøfte, men ideen vil jeg gerne kvittere for.

Hr. Jens Hald Madsen og hr. Per Stig Møller var begge inde på, at det jo fremgår af redegørelsen, at der skal tilvejebringes en samlet strategi, og det vil jeg gerne bekræfte. Meningen med den samlede strategi er at se alle de indsatsmidler, vi råder over, under ét og på det grundlag udforme en samlet strategi, inklusive